

**Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το
νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων Νόμος του 2019»**

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Παύλος Μυλωνάς

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Ευανθία Σάββα

Μαρίνος Μουσιούπτας

Γιώργος Κάρουλλας

Μη μέλη της επιτροπής:

Ξένια Κωνσταντίνου

Γιώργος Περδίκης

Πανίκος Λεωνίδου

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω νομοσχέδιο υποβλήθηκε στην ολομέλεια της Βουλής για ψήφιση στις 30 Οκτωβρίου 2020 με σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 2020. Ωστόσο, η ολομέλεια του σώματος αποφάσισε την αναβολή της συζήτησής του, με σκοπό την επανεξέτασή του από την επιτροπή, προκειμένου να διευκρινιστούν περαιτέρω ορισμένα ζητήματα αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών επανεξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο, ύστερα από την αναβολή της συζήτησής του με απόφαση της ολομέλειας του σώματος, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 30 Νοεμβρίου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου Υγείας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις εν λόγω συνεδρίες.

Σημειώνεται ότι ο σκοπός και οι επιδιώξεις του εν λόγω νομοσχεδίου, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο πρώτο στάδιο της εξέτασής του περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεση της επιτροπής.

Υπενθυμίζεται ότι σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η θέσπιση νομοθετικού πλαισίου βάσει του οποίου ορισμένες νομικές οντότητες, ήτοι εταιρείες, συνεργατικές εταιρείες και άλλης νομικής μορφής επιχειρήσεις, υπό προϋποθέσεις θα μπορούν να εγγραφούν ως κοινωνικές επιχειρήσεις, με απώτερο στόχο την ανάπτυξη μίας εναλλακτικής μορφής επιχειρηματικότητας στη Δημοκρατία.

Στο στάδιο της επανεξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου από την επιτροπή αντικείμενο ιδιαίτερης συζήτησης αποτέλεσαν τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Κατά πόσο κρίνεται αναγκαία η αναθεώρηση ορισμένων προνοιών του νομοσχεδίου, σύμφωνα με τις οποίες κάθε κοινωνική επιχείρηση ένταξης οφείλει να εργοδοτεί κατ' ελάχιστον σαράντα τοις εκατόν (40%) άτομα τα οποία ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες και συναφώς κατά πόσο πρέπει να καθορισθεί ότι υπό ορισμένες προϋποθέσεις τέτοιες επιχειρήσεις οφείλουν να εργοδοτούν σε ποσοστό κατ' ελάχιστον δέκα τοις εκατόν (10%) άτομα με αναπηρία και κατ' ελάχιστον τριάντα τοις εκατόν (30%) άτομα που ανήκουν σε άλλες ευπαθείς ομάδες όπως αυτές καθορίζονται για τους σκοπούς του προτεινόμενου νόμου.
2. Κατά πόσο κρίνεται αναγκαία η συμπερίληψη των οροθετικών, ήτοι των φορέων στον ιό της ανθρώπινης ανοσοανεπάρκειας (HIV), οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο τηρούμενο από το Υπουργείο Υγείας σχετικό μητρώο, όπως και των ατόμων που πάσχουν από θαλασσαιμία στα άτομα τα οποία για τους σκοπούς του προτεινόμενου νόμου συγκαταλέγονται στις ευπαθείς ομάδες.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, τοποθετούμενη σε ερώτημα της επιτροπής κατά πόσο συμφωνεί με την υιοθέτηση σχετικής νομοθετικής

ρύθμισης, ώστε οι κοινωνικές επιχειρήσεις ένταξης να εργοδοτούν κατ' ελάχιστον δέκα τοις εκατόν (10%) άτομα με αναπηρία, και ειδικότερα κατά πόσο τέτοια ρύθμιση συνάδει με τις διατάξεις του άρθρου 28 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα στην ισότητα ενώπιον του νόμου, της διοίκησης και της δικαιοσύνης, καθώς και το δικαίωμα για ίση προστασία και μεταχείριση, δήλωσε ότι η θέσπιση ειδικών διατάξεων ως θετικής δράσης για την πρόσληψη ατόμων με αναπηρίες στις κοινωνικές επιχειρήσεις δεν αντίκειται στις προαναφερθείσες διατάξεις του συντάγματος.

Όπως η ίδια πιο πάνω εκπρόσωπος επισήμανε, η υιοθέτηση θετικών μέτρων, με στόχο την ένταξη των ατόμων με αναπηρίες στην αγορά εργασίας και στην επιχειρηματική δραστηριότητα, προβλέπεται από τις διατάξεις του περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμου, σύμφωνα με τον οποίο είναι επιτρεπτή η ευνοϊκότερη μεταχείριση των εν λόγω ατόμων στην απασχόληση ως ειδικού μέτρου που συμβάλλει στην επαγγελματική αποκατάσταση των ατόμων με αναπηρίες ή/και στην αντιστάθμιση της μειονεκτικής θέσης στην οποία βρίσκονται τα άτομα αυτά λόγω της αναπηρίας τους. Παρά ταύτα, εξέφρασε την άποψη ότι η υιοθέτηση της εν λόγω ρύθμισης ενδέχεται να μη λειτουργήσει στην πράξη αποτελεσματικά, τουλάχιστον σε ορισμένες περιπτώσεις, δεδομένου ότι ενδέχεται σε τέτοια περίπτωση να μην επιτυγχάνεται η πλήρωση της αποστολής των κοινωνικών επιχειρήσεων λόγω της φύσης των εργασιών τους.

Οι υπόλοιπες πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής εξέφρασαν τη σύμφωνη γνώμη τους με τις ως άνω προταθείσες εισηγήσεις, ώστε να επέλθουν στο κείμενο του νομοσχεδίου οι πιο πάνω αναφερόμενες τροποποιήσεις.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να ενσωματώσει στο κείμενο του νομοσχεδίου τις υπό

αναφορά τροποποιήσεις, ώστε αφενός να καθορισθεί ότι οι κοινωνικές επιχειρήσεις ένταξης θα εγγράφονται στο Μητρώο Εγγραφής Κοινωνικών Επιχειρήσεων, εφόσον, μεταξύ άλλων προϋποθέσεων που απαιτείται να πληρούν, εργοδοτούν σε ποσοστό κατ' ελάχιστον δέκα τοις εκατόν (10%) άτομα με αναπηρία, και αφετέρου να περιληφθούν οι οροθετικοί και οι θαλασσαιμικοί στις ευπαθείς ομάδες που καθορίζονται για τους σκοπούς του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, κατά πλειοψηφία της προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της βουλευτή της Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο όπως αυτό έχει αναθεωρηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

8 Δεκεμβρίου 2020

Αρ. Φακ.: 23.01.060.144-2019

ΔΠ/ΝΧ